

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Peltotukien haun kyselytunti neuvojille

Ehdollisuus ja ekojärjestelmätuki

Holmén & Muilu

25.4.2023

Diasarjaan on päivitetty 24.5. pidetyn kyselytunnin jälkeen seuraavat diat:

- Dia 7: taulukkoa päivitetty → kohta "koska analyysi on oltava voimassa?" → päivitetty ympäristösitoumuksen vaatimus.
- Dia 11: Ympäristösitoumuksen viljavuustutkimuksen vastausta on muokattu seuraavasti → Ympäristösitoumuksen tilakohtaisena ehtona on myös viljavuustutkimuksen teettäminen. **Kysymyksen tapauksessa viljavuustutkimus tulee ottaa sitoumusvuoden aikana.**
- Dia 14 : Vastausta päivitetty kysymykseen "**Mihin mennessä maalajin määrittäminen on tehtävä lohkolta, jota ei lannoiteta?**" → Ehdollisuudessa analyysi tarvitaan, jos lannoittaa. Ympäristösitoumuksessa viljavuustutkimus pakollinen, jos lohkoa on sallittua lannoittaa. **Lohkolta tulee olla voimassa oleva viljavuustutkimus, tietyissä tapauksissa tutkimuksen voi teettää sitoumusvuoden aikana. Ks. Dian 7 taulukko.**

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ehdollisuus

- Ehdollisuuden oppaaseen on tehty tarkennuksia 5.4.2023. Ruotsinkieliset tekstit edelleen kääntäjällä.
- Lisäykset ja tarkennukset on kirjoitettu suoraan oppaan tekstiin, lisäksi koottu oppaan alkuun: [Ehdollisuuden opas 2023 – Ruokavirasto](#)

Välikasvi viljelykierrossa → muutokset/tarkennukset

- 1-vuotisten viljelykasvien vaihtumista tarkastellaan siltä alalta, jolla pääkasvina on edellisenä vuonna ollut 1-vuotinen kasvi.
 - Mutta jos ilmoittaa välikasvin, otetaan välikasvi mukaan tarkasteluun ilmoitusvuotta seuraavana vuonna → Aina kun ilmoittaa välikasvin, viljelykierto tapahtuu seuraavana vuonna.
- Tukisovelluksessa muodostetaan vuonna 2024 1-vuotisten viljelykasvien taso vuodelta 2023, johon mukaan tulevat 1-vuotiset pääkasvit tai välikasvi, jos se on ilmoitettu.
- Välikasviksi ilmoitettu ala täyttää aina viljelykiertovaatimusta ilmoitusvuotta seuraavana vuonna, oli ilmoitettu välikasvi 1-vuotinen tai monivuotinen.

Esimerkki: välikasvi vuotuisessa ja monivuotisessa viljelykierrossa

2022	Rehuohra	Rehuohra	Kaura	Rehunurmi	Syysruis	Kaura	
	✗	✗	✗	□	✓	✓	
2023	Rehuohra	Rehuohra + välikasvi nurmi	Kaura + kerääjäkasvi	Kaura	Kaura + välikasvi nurmi	Ruokaperuna	
	✗	✓	✗	✗	✓	□	
2024	Rehuohra	Rehuohra	Kaura + välikasvi nurmi	Kaura	Kaura	Kaura	
	✗	✗	✓	✗	✗	✗	
2025	Rehuohra + välikasvi kaura	Rehuohra	Kaura	Kaura + välikasvi nurmi	Kaura + välikasvi nurmi	Kaura + välikasvi nurmi	
	✗	✓	✓	✓	✓	✓	
Monivuotinen viljelykierto	✗ Rehuohraa neljä vuotta peräkkäin (2022-2025)	✓ Rehuohraa kaksi vuotta peräkkäin (2022-2023 ja 2024-2025)	✓ Kauraa kolme vuotta peräkkäin (2022-2024)	✓ Kauraa kolme vuotta peräkkäin (2023-2025)	✓ Kauraa kaksi vuotta peräkkäin (2024-2025)	✓ Kauraa kaksi vuotta peräkkäin (2024-2025)	
							Vuotuinen viljelykierto 2022-2023 ✓ (2/5 vaihtunut)
							Vuotuinen viljelykierto 2023-2024 ✓ (2/5 vaihtunut)
							Vuotuinen viljelykierto 2024-2025 ✗ (1/6 vaihtunut)

Esimerkki: viljelykierto peruslohkolla

2022	<table border="1"><tr><td>Rehunurmi</td><td>Rehuohra</td><td>Kaura</td></tr></table>	Rehunurmi	Rehuohra	Kaura	Kolme kasvulohkoa
Rehunurmi	Rehuohra	Kaura			
2023	<table border="1"><tr><td>Viljelykierto- vaatimus ei koske nurmia</td><td>Rehuohra Kasvi ei ole vaihtunut</td><td>Kasvi vaihtunut</td></tr></table>	Viljelykierto- vaatimus ei koske nurmia	Rehuohra Kasvi ei ole vaihtunut	Kasvi vaihtunut	Yksi kasvulohko
Viljelykierto- vaatimus ei koske nurmia	Rehuohra Kasvi ei ole vaihtunut	Kasvi vaihtunut			
2024	<table border="1"><tr><td>Kaura Kasvi vaihtunut</td><td>Rehunurmi Kasvi vaihtunut</td></tr></table>	Kaura Kasvi vaihtunut	Rehunurmi Kasvi vaihtunut	Kaksi kasvulohkoa	
Kaura Kasvi vaihtunut	Rehunurmi Kasvi vaihtunut				

	Ehdollisuus	Ympäristökorvaus
Analyysivaatimus	Jos lannoitat, analyysi maalajista sekä viljavuusluokasta (jos lannoitat yli viljavuusluokka 6 arvoilla).	Viljavuustutkimus kaikilta lohkoilta, joita voi lannoittaa.
Analyysien teettämisen aikataulu	Hyväksytään korkeintaan 10 vuotta vanha analyysi.	Hyväksytään korkeintaan 5 vuotta vanha analyysi.
Koska analyysi on oltava voimassa?	<p>Oltava voimassa ennen lannoittamista.</p> <p>Aina, jos lannoitat, pitää maalajin ja viljavuusluokan analyysi olla voimassa ennen lannoittamista.</p> <p>(Poikkeus 0,5ha lohkot)</p>	<p>Oltava voimassa ennen lannoittamista tai kasvukauden alussa jos ei lannoiteta.</p> <p>Poikkeuksena viljavuustutkimus tulee olla voimassa viimeistään sitomusvuoden loppuun mennessä seuraavissa tapauksissa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jos et ole aiemmin ollut sitoutuneena ympäristösitoumukseen. • jos saat hallintaasi uusia korvauskelpoisia lohkoja ensimmäisen sitomusvuoden loppuun mennessä. • jos korvauskelpoisen lohkon pinta-ala kasvaa sitomusvuoden aikana siten, että vaadittava näytteenottomäärä lohkolla kasvaa. • jos perustat vuonna 2023 suojavyöhykkeen tai monimuotoisuuskasvin.

Poikkeukset pääsääntöön, jos lohko on 0,5 ha tai tätä pienempi		
Analyysivaatimus	Ehdollisuus	Ympäristökorvaus
	<p>Et tarvitse maa-analyysiä.</p> <p>Käytä lannoituksen perusteena viereisen lohkon viljavuustutkimusta, taulukkoarvoa (P: viljavuusluokka 6 arvoa, N: eloperäisen maan arvo) tai teetä viljavuustutkimus erikseen.</p>	<p>Et tarvitse viljavuustutkimusta.</p> <p>Käytä lannoituksen perusteena viereisen lohkon viljavuustutkimusta, taulukkoarvoa (P: viljavuusluokka 6 arvoa, N: eloperäisen maan arvo) tai teetä viljavuustutkimus erikseen.</p>
Poikkeukset pääsääntöön, jos lohko on korvauskelvoton		
Analyysivaatimus	Ehdollisuus	Ympäristökorvaus
	<p>Tarvitset aina maalajin ja viljavuusluokan analyysin (mikäli lannoitat yli viljavuusluokka 6 arvoilla), jos korvauskelvoton lohko on yli 0,5 ha.</p>	<p>Et tarvitse viljavuustutkimusta.</p> <p>Analyysivaatimus tulee ehdollisuudesta (viereinen sarake).</p>

Vaadittujen maanäytteiden ja osanäytteiden määrä		
Peruslohkon koko	Ehdollisuus	Ympäristösitoumus
0–0,5 hehtaaria	Lohkosta ei tarvitse teettää analyysiä.	Lohkosta ei tarvitse teettää viljavuustutkimusta.
yli 0,5 hehtaaria, mutta alle 5 hehtaaria	Yksi näyte/peruslohko.	Yksi näyte / peruslohko.
yli 5 hehtaaria	Vähintään 1 näyte/peruslohko, jos näyte edustaa kattavasti peruslohkoa. Jos lohkolta maalaji vaihtelee, ota useampi näyte.	Yksi näyte jokaista alkavaa viittä hehtaaria kohti. Esimerkiksi 11 hehtaarin lohkolta on otettava kolme näytettä.
Osanäytteiden määrä	Yhden näytteen tulee koostua useammasta osanäytteestä.	Yhden näytteen tulee koostua vähintään seitsemästä osanäytteestä.
Osanäytteen ottaminen lohkolta	Ota näytteet tasaisesti koko lohkolta koko muokkauskerroksen syvyydeltä esimerkiksi maanäytekairalla.	Ota näytteet tasaisesti koko lohkolta koko muokkauskerroksen syvyydeltä esimerkiksi maanäytekairalla.

Kasvit, joista ei tarvita viljavuustutkimusta		
Viljelykasvi	Lannoitus	Analyysivaatimus
Ekojärjestelmän viherlannoitusnurmi	Ei saa lannoittaa koko kalenterivuonna	Maanäytettä ei vaadita
Sänkikesanto	Ei sallittu*	Maanäytettä ei vaadita*
Avokesanto	Ei sallittu*	Maanäytettä ei vaadita*
Viherkesanto (nurmi ja niitty)	Ei sallittu*	Maanäytettä ei vaadita*
Viherkesanto (riista, maisema ja pölyttäjät)	Ei sallittu*	Maanäytettä ei vaadita*
Luonnonhoitonurmi	Ei saa lannoittaa koko kalenterivuonna	Maanäytettä ei vaadita
Viljelemätön	Ei sallittu*	Maanäytettä ei vaadita*
Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi	Ei saa lannoittaa koko kalenterivuonna	Maanäytettä ei vaadita
Ympäristösopimusala, puustoinen tai muu ala	Ei saa lannoittaa koko kalenterivuonna	Maanäytettä ei vaadita
Ympäristösopimusala, kosteikko	Ei saa lannoittaa koko kalenterivuonna	Maanäytettä ei vaadita
Suojakaista (jos ilmoittaa kasvulohkona)	Ei saa lannoittaa koko kalenterivuonna	Maanäytettä ei vaadita
Suojavyöhyke, ennen v. 2023 perustettu	Ei saa lannoittaa koko kalenterivuonna	Maanäytettä ei vaadita

* Syyslannoitus sallittu, maa-analyysi oltava ehdollisuudessa ennen lannoittamista ja ympäristösitoumuksessa ensimmäisenä sitoumusvuonna 1. sitoumusvuoden loppuun mennessä.

Ehdollisuus, ennakkokysymykset:

- **Pitääkö viljavuustutkimus olla tehtynä ennen lannoittamista vai voiko sen ottaa sitoumusvuoden aikana, jos lohko tulee hakijan hallintaan ensimmäistä kertaa hakuvuonna?**
- Viljelijän tulee noudattaa lannoitteiden levittämisessä ja käytössä ehdollisuuden vaatimuksia. Lannoitustasojen noudattaminen on ehdollisuuden ehto. Ehdollisuudessa on ehtona maanalyyysin teettäminen (selvitettävä maalaji ja viljavuusluokka). Analyysin tulos pitää olla käytettävissä **ennen** lannoittamista. Ehto on pakollinen kaikille viljelijöille. Ehdollisuudessa hyväksytään korkeintaan 10 vuotta vanha analyysi.
- Ympäristösitoumuksen tilakohtaisena ehtona on myös viljavuustutkimuksen teettäminen. Kysymyksen tapauksessa viljavuustutkimus tulee ottaa sitoumusvuoden aikana. Ympäristösitoumuksen ehtona ei ole enää lannoitustasojen noudattaminen, ne tulevat ehdollisuuden kautta. Ympäristösitoumuksessa hyväksytään korkeintaan 5 vuotta vanha analyysi.

- **Koskeeko sama tulkinta viljavuustutkimuksista myös riistapeltoja ja muita ”hömpä”-peltoja sekä ehdollisuudessa että ympäristökorvauksessa?**

- Ympäristösitoumuksen 5 vuoden välein teetettävä viljavuustutkimus pitää olla lohkoista, joita on sitoumuksen ehtojen mukaan sallittua lannoittaa. Ehdollisuudessa analyysi (maalaji ja viljavuusluokka) on oltava aina silloin kun lannoittaa.

Viljelykierto

- **Miten viljelykierto pitää kirjata lohkokohtaisiin muistiinpanoihin?**
- Normaali lohkokirjanpito riittää. Vaatimuksen toteutumista seurataan Vipun kautta.
- **Luetaanko rehuvirna viljelykierron kannalta 1-vuotisiin kasveihin?**
- Jos kasvina on virna → vaatimus ei koske
- Jos kasvina on ruisvirna → vaatimus koskee.
- Yksivuotiset kasvit, joita viljelykiertovaatimus koskee on lueteltu täällä: [Ehdollisuuden opas 2023 - Ruokavirasto](#)

- **Nitraattiasetuksen arvoista syysohralle ei löydy raja-arvoja. Tämän hetken muut syyskylvöiset sieltä löytyvät mutta ei tätä. Kevätohran taso sovellettaessa arvo ei huomioi syksyllä annettavaa perustamislannoitusta ja sen tyyppiä. Lukuun tulisi lisätä tuo 30 kgN/ha syysohralle.**
- Ehdollisuuden oppaan lannoituslukuun 3.5. on laitettu taulukoiden 2 ja 3 alle jokainen kasvi ja kasville käytettävä lannoitustaso. Syysohra puuttuu tosiaan asetusten taulukoista, mutta menisi N samalla tasolla kuin "syysruis" ja P "viljat, öljykasvit, palkokasvit" tasolla.
- **Onko maalajin määrittäminen pakollinen myös lohkoilla joita ei lannoiteta esim. kesanto tai luonnonhoitonurmet?**
- Analyysi on ehdollisuudessa pakollinen, jos lannoittaa lohkoa. Ympäristösitoumuksessa viljavuustutkimus pakollinen, jos lohkoa on sallittua lannoittaa.
- **Onko maalajin määrittäminen pakollinen myös heinäurmilla, joilta korjataan sato mutta joita ei lannoiteta?**
- Analyysi on ehdollisuudessa pakollinen, jos lannoittaa lohkoa. Ympäristösitoumuksessa viljavuustutkimus pakollinen, jos lohkoa on sallittua lannoittaa.

- **Mihin mennessä maalajin määrittäminen on tehtävä lohkolta, jota ei lannoiteta?**
- Ehdollisuudessa analyysi tarvitaan, jos lannoittaa. Ympäristösitoumuksessa viljavuustutkimus pakollinen, jos lohkoa on sallittua lannoittaa. **Lohkolta tulee olla voimassa oleva viljavuustutkimus, tietyissä tapauksissa tutkimuksen voi teettää sitoumusvuoden aikana. Ks. Dian 7 taulukko.**
- **Miten varmistetaan että viljelijät tietävät uuden fosforiasetuksen vaatimukset ja lannoitevalmistajien tuoteselosteiden oikeinmukaisuus?**
- Uuden fosforiasetuksen asioita on kerrottu ehdollisuuden oppaalla ja erikseen myös viljelijä uutiskirjeellä viitattu oppaan julkaisuun. Erikseen on myös tiedoteltu esim. maa-analyysiin liittyviä asioita ja siitä, että aiemmin ympäristösitoumuksessa olleet fosforin käyttöä koskevat asiat ovat jatkossa pakollisia kaikille. Tärkeässä tiedottajan ja kouluttajan roolissa ovat myös ELY-keskukset ja kunnat sekä neuvot.
- Fosforin käytön sääntöjen sisäistäminen ei ole suinkaan ainoa asia, joka viljelijällä on nyt sisäistettävänä vuonna 2023. Eli me olemme kaikki tärkeässä roolissa, jotta mahdollisimman hyvin saamme asioita tiedoteltua eteenpäin.
- Lannoitevalmistajien tuoteselosteiden sisältöjen oikeellisuudesta on kuulunut ennenkin huhuja, viedään tästä viestiä eteenpäin ministeriöön ja Ruokaviraston lannoitusjaostoon. Kysyjä voisi koulutuksessa tarkentaa, onko tuoteselosteissa havaittu paljonkin epämääräisyyksiä tai tarkentaa tätä kommenttiaan, että voin viedä asiaa eteenpäin.

- **Onko mitään mahdollisuutta uusia huonokuntoista ja rikkakasvien valtaamaa peltolohkoa kyntämällä Natura-alueella, jos mikään muu toimenpide rikkakasvien torjuntaan ei ole vaihtoehtona?**
- Tarkoitetaanko tässä alaa, joka on pysyvää Natura-nurmea? Pysyvää Natura-nurmea ei saa kyntää.
- **Pysyvätkö pysyvän nurmen jäädyttävät kasvikoodit samana kuin edellisellä ohjelmakaudella ja voiko pysyvältä nurmelta saada suojavaiketyökorvauksen tällä ohjelmakaudella?**
- Nurmivuosien laskennan jäädyttävät kasvit kerrottu hakuoppaassa: <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/oppaat/hakuoppaat/hakuoppaat/maatalousmaa-perus-ja-kasvulohkot/maatalousmaa-perus-ja-kasvulohkot-2023/>
- Ympäristökorvauksen suojavaiketyökorvauksen voi ilmoittaa myös pysyväälle nurmelle, pl pysyvä Natura-nurmi.
- **Pysyvän nurmen status, mutta pinta-ala 0 ha. Kelpaako ala vähimmäismaanpeitteiseen, tuleeko 16.5. säilyttämisvaatimus?**
- Saisiko lohkotunnuksen, jotta voidaan tarkastella asiaa lähemmin. Lieneekö kyseessä virhe?

Raiviot

- **Mitä tukia saavat 31.12.2022 kylvökuntoisena olleet raiviot?**
- Suoria tukia
- **Jos raivaa peltoa tai viljelijän hallintaan tulee tukikelvottomia lohkoja vuonna 2023, mitä tukia näille voi saada?**
- Tarkoitetaankohan tässä tukikelvottomalla korvauskelvotonta? Siihen vastaus ed. kysymyksessä.
- Jos raivaa peltoa vuodesta 2023 alkaen, voi saada suoria tukia pl. ekojärjestelmätuki. Huomattava kuitenkin, että muiden kuin nurmikasvien viljelystä aiheutuu ehdollisuuden seuraamus.

Kesannot ja nurmet

- **Voiko sänkikesannon ilmoittaa samalle lohkolle useampana vuonna peräkkäin? Mikä ilmoitetaan sänkikesannon sijasta, jos ei voi?**
- Ei voi ilmoittaa kuin yhtenä vuotena. Sänkikesannolla tarkoitetaan maatalousmaata, joka on **edellisen** kasvukauden viljan, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien tai siemenmausteiden sängen peittämää ja muokkaamatonta.
- Sänkikesannon sijasta voi ilmoittaa avokesannon, jos siihen löytyy peruste.
- **Saako viherlannoitusnurmea laiduntaa?**
- Voi laiduntaa.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ekojärjestelmätki

- Ekojärjestelmätuessa neljä toimenpidettä:
 - Talviaikainen kasvipeitteisyys
 - Luonnonhoitonurmet
 - Viherlannoitusnurmet
 - Monimuotoisuuskasvit

- Hakuopasluku julkaistu 14.4.

<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltotuet/ekojarjestelmatuki/tukiehdot-ekojarjestelmatuki/tukiehdot-ekojarjestelmatuki-2023/>

Ekojärjestelmätuki, ennakkokysymykset:

Maisema- ja riistapellot

- Saako maisemapellon alle perustaa monivuotisen riistapellon, jos sen täydennyskylvää keväisin?
 - Monimuotoisuuskasveja koskevan ekojärjestelmän tukea voidaan myöntää syyskylvöisistä kasveista, jotka on **kylvetty vuoden 2022 syksyllä**. Monimuotoisuuskasvien kasvustoa **ei saa perustaa suorakylvämällä nurmeen**. Eli syyskylvöiset on ok, mutta ei keväällä perustettu riistapelto. Ja lisäksi huomioitava se, että jokaisen monimuotoisuuskasvin kasvuston seosvaatimukset ovat hiukan erilaiset.
- Mikä katsotaan syksyksi? Voiko esimerkiksi maisemapellon kylvää 30.6. ja samalle alalle riistapellon 1.7.?
 - Tarkoittaako kysymys sitä, että ala on ilmoitettu maisemapelloksi ja siihen oltaisiin sen jälkeen kylvämässä riistapelto? → Jos kysymyksessä tarkoitetaan ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvien maisemakasveja, niin säilytysaika on syyskuun loppuun asti. → eli riistapeltoa ei voi kylvää 1.7.

Talviaikainen kasvipeitteisyys

- **Hyväksytäänkö jankkuroitu lohko talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen?**
 - Jankkurointia ei katsota muokkaukseksi, jos jankkuroinnin jälki näkyy ainoastaan viiltoina kasvustossa → hyväksytään aitona kasvipeitteisyytenä.
 - Jankkurilla saa aikaan myös melko möyhentävää jälkeä → ei hyväksytä aitona kasvipeitteenä eikä kevennetysti muokattuna.

Ekojärjestelmän viherlannoitusnurmi

- **Voiko viherlannoitusnurmea jankkuroida?**
 - V: Ei voi

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

